

Omkostningsregnskab
ÅOK og ÅOP 2022
for
Pædagogernes Pension –
pensionskassen for pædagoger

Indholdsfortegnelse

Ledelseserklæring vedrørende ÅOK og ÅOP	3
Revisorens erklæring vedrørende ÅOK og ÅOP	5
Anvendt praksis	6
Noter til anvendt praksis	12
Afstemningsskema	13
Bemærkninger til afstemningsskemaet	14

Ledelseserklæring vedrørende ÅOK og ÅOP

Pensionskassen har dags dato behandlet og godkendt pensionskassens anvendt praksis og afstemningsskema for opgørelse af ÅOK og ÅOP i regnskabsåret 2022.

Det er vores opfattelse, at anvendt praksis og afstemningsskemaet er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse om metodebeskrivelser.

Det er endvidere vores opfattelse, at beregningen af ÅOK og ÅOP samt de metodemæssige valg, som der er redegjort for i beskrivelsen af anvendt praksis, er i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse.

Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de kundespecifikke ÅOK'er og årsregnskabet samt pensionskassens øvrige registreringer er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse.

Østerbro, den 16. maj 2023

Sune Schackenfeldt
Adm. Direktør

Den uafhængige revisors erklæring om omkostningsregnskab

Til Pædagogernes Pension

Vi har i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 3/23 undersøgt omkostningsregnskabet, der omfatter anvendt praksis og afstemningsskema, herunder beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årliche omkostninger i kroner) og ÅOP (årliche omkostninger i procent) for pensionskassen for 2022.

Vores konklusion i erklæringen udtrykkes med høj grad af sikkerhed.

Omkostningsregnskabet er udformet med det formål at hjælpe pensionskassen med at opfylde henstillingen i LP-information 3/23. Som følge heraf kan erklæringen være uegnet til andre formål.

Ledelsens ansvar for omkostningsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for, at omkostningsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring og Pensions henstilling i LP-information 3/23.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et omkostningsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om, hvorvidt pensionskassen omkostningsregnskab er udarbejdet i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 3/23, på grundlag af vores undersøgelser.

Vi har udført vores undersøgelser i overensstemmelse med ISAE 3000 *Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger* og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 3/23 fra Forsikring & Pension med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for vores konklusion.

EY Godkendt Revisionspartnerselskab er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, professionel kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd, samt etiske krav gældende i Danmark.

Som led i vores undersøgelser har vi undersøgt, om

- ▶ pensionskassen beregner omkostningselementerne, herunder ÅOK og ÅOP, på den måde, som pensionskassen har beskrevet i anvendt praksis og at denne er i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 3/23
- ▶ der er overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af afstemningsskemaet og årsregnskabet 2022 samt pensionskassen øvrige registreringer
- ▶ de metodemæssige valg, som pensionskassen har redegjort for i anvendt praksis, er anvendt i afstemningsskemaet
- ▶ pensionskassen har udarbejdet en afstemning af, at samtlige opgjorte omkostninger er fordelt på pensionskassen kunder
- ▶ pensionskassen har godtgjort, at ÅOK og ÅOP, som den enkelte kunde oplyses om, svarer til de omkostninger, som pensionskassen beregningsmæssigt har pålignet kunden.

Vores undersøgelser har ikke omfattet:

- ▶ Kontrol af fordelingen af de opgjorte omkostninger mellem de enkelte kunder samt den enkelte kundes oplysninger om ÅOK og ÅOP.

Det er vores opfattelse, at de udførte undersøgelser giver et tilstrækkeligt grundlag for vores konklusion.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at anvendt praksis og afstemningsskemaet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 3/23

København, den 16. maj 2023
EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Lars Rhod Søndergaard
statsaut. revisor
mne28632

Thomas Hjortkjær Petersen
statsaut. revisor
mne33748

Anvendt praksis

Generelt

ÅOK og ÅOP beregnes for alle medlemmer i PBU og offentliggøres på Mine pensioner på www.pbu.dk.

Formålet med udarbejdelsen af et omkostningsregnskab og dermed opgørelsen af ÅOK og ÅOP er, at det enkelte medlem kan se sine egne samlede omkostninger inklusive investeringsomkostningerne, som er trukket fra, inden afkastet tilskrives medlemmets pensionsordning.

ÅOK er et kronebeløb – Årlige omkostninger i kroner. ÅOP er den procent, som de årlige omkostninger i kroner udgør af det enkelte medlems opsparing ved udgangen af året.

Denne praksisbeskrivelse indeholder hvilke omkostningselementer, der er indregnet, hvordan de er opgjort, og hvordan de er fordelt på de enkelte medlemmer.

Afstemningsskemaet viser sammenhængen mellem summen af de årlige omkostninger, som er oplyst til de enkelte medlemmer, og de samlede omkostninger afholdt i 2022, som fremgår af resultatopgørelsen i PBU's årsregnskab.

Hovedparten af PBU's medlemmer er på markedsrente med et pensionsprodukt, hvor 36 pct. af bidraget indgår på en ratepension og de resterende 64 pct. indgår på en opsparing til livsvarig alderspension (en livrente). Til dækning af PBU's administrationsomkostninger opkrævedes i 2022 en årlig policeomkostning på 324 kr.

I nedenstående tabeller ses udviklingen i vores medlemmers administrations- og investeringsomkostninger de seneste 3 år.

Tabel 1 - Administrationsomkostninger i kroner

	2022	2021	2020
Administrationsomkostninger	324	286	285

Tabel 2 – Investeringsomkostninger i procent

	2022	2021	2020
Aktier	0,29%	0,34%	0,47%
Obligationer	0,11%	0,11%	0,12%
Alternative investeringer	2,07%	4,00%	3,30%
Gennemsnitsrente	0,45%	0,52%	0,55%
Markedsrente	0,52%	0,52%	0,55%

Omkostningsregnskabet for pensionskassen er udarbejdet i overensstemmelse med den gældende omkostningshenstilling.

Anvendt praksis for 2022 er uændret i forhold til sidste år bortset fra opdatering i henhold til den opdaterede LP-information.

PBU's medlemmer har en ordning på markedsrente med undtagelse af visse pensionister, der har en ordning på gennemsnitsrente. Omkostninger for yngre medlemmer på markedsrente vil være højere end for ældre

medlemmer på markedsrente. Dette skyldes, at markedsrenteproduktet baseres på livscyklusmodellen. På livscyklus falder andelen af risikofyldte aktiver i takt med alderen, og når pensionstidspunktet nærmer sig, vil andelen af risikofyldte aktiver være lavere og andelen af mindre risikable aktiver tilsvarende højere.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn

I dette afsnit beskrives de væsentlige skøn, der anvendes i opgørelsen af omkostningerne for selskabet.

De kollektive omkostninger fordeles til det enkelte medlem ud fra, hvor meget det pågældende medlems depot udgør af de samlede depoter. I opgørelsen af de samlede depoter kan der være enkelte policer, der teknisk står fejlet i systemet, og som derfor tæller de ikke med. Af den årsag bliver det samlede depot korrigeret med andelen af fejlede policer. Nedenfor ses en oversigt over udviklingen af antallet af fejlede policer over de sidste 5 år. Det vurderes, at skønnet er rimeligt og i et sådant omfang, at beregningen ikke justeres efterfølgende.

Årstal	2018	2019	2020	2021	2022
Fejlede policer i %	0%	0,011%	0,001%	0,007%	0,010%

Jf. den nye omkostningshenstilling afsnit 6 er metoden for, hvordan investeringsomkostninger skal opgøres ændret. Forklaring af den nye metode fremgår nedenfor i skemaet under punktet "Investeringsomkostninger markedsrente". Afsnit 6.4 i omkostningshenstillingen angiver, at branchens fælles beregningssatser skal anvendes til opgørelsen af investeringsomkostninger på visse investeringer. Disse beregningssatser danner således grundet laget for beregning af ÅOK for en række investeringer og som kan læses yderligere om i nedenstående skema under punkt "Investeringsomkostninger markedsrente".

I forbindelse med opgørelse af investeringsomkostninger er der ikke foretaget nogen skøn.

Investeringsomkostningerne, der er beregnet med udgangspunkt i branchens fælles beregningssatser, udgør 10,84% af de samlede investeringsomkostninger. Samlet set udgør andelen af omkostninger, der er beregnet med udgangspunkt i branchens fælles beregningssatser, derfor 9,41% af det samlede ÅOK.

Reguleringer grundet regnskabsmæssige estimater

Reguleringer grundet regnskabsmæssige estimater indgår som selvstændig post i afstemningsskemaet ved efterfølgende årlige opgørelse af ÅOK.

Reguleringen opgøres for første gang ved udarbejdelsen af ÅOK for 2023.

Beskrivelse af metoder, datakilder og fordelingsnøgle for omkostninger

I det følgende beskrives, hvorledes de enkelte omkostningselementer håndteres.

Punkt	Metode / datakilde	Fordelingsnøgle
Administrationsomkostninger	De årlige direkte administrationsomkostninger er medtaget på baggrund af resultatopgørelsen.	Administrationsomkostningen vedrørende pensionsbidrag og gruppelev fremgår direkte af den månedlige fremregning af medlemmets depot.
Risikoforrentning af egenkapital	Beregnes i årets kontributionsopgørelse, hvor årets resultat fordeles mellem medlemmerne, særlige bonushenrettelser og pensionskassens egenkapital ¹	Risikoforrentning vedrørende renteresultatet fordeles inden for gennemsnitsrente på de enkelte medlemskaber ud fra medlemmets gennemsnitlige depot ²

Punkt	Metode / datakilde	Fordelingsnøgle
		Risikoforrentning vedrørende risikoresultatet, fordeles inden for henholdsvis markedsrente og gennemsnitsrente på de enkelte medlemskaber ud fra medlemmets betalte numeriske risikopræmier. Risikoforrentning vedrørende omkostningsresultatet, fordeles inden for henholdsvis markedsrente og gennemsnitsrente på de enkelte medlemskaber ud fra medlemmets betalte administrationsomkostninger i året.
Risikoforrentning Særlige bonushensættelser	Beregnes i årets kontributionsopgørelse, hvor årets resultat fordeles mellem medlemmerne, særlige bonushensættelser og pensionskassens egenkapital ¹	Risikoforrentning vedrørende renteresultatet fordeles inden for gennemsnitsrente på de enkelte medlemskaber ud fra medlemmets gennemsnitlige depot² Risikoforrentning vedrørende risikoresultatet, fordeles inden for henholdsvis markedsrente og gennemsnitsrente på de enkelte medlemskaber ud fra medlemmets betalte numeriske risikopræmier. Risikoforrentning vedrørende omkostningsresultatet, fordeles inden for henholdsvis markedsrente og gennemsnitsrente på de enkelte medlemskaber ud fra medlemmets betalte administrationsomkostninger i året.
Risikoforrentning af ansvarlig egenkapital	Pensionskassen har ikke ansvarlig egenkapital	
Garantibetaling markedsrente	Pensionskassen opererer ikke med garantibetaling	
Garantibetaling gennemsnitsrente	Pensionskassen opererer ikke med garantibetaling	
Investeringsomkostninger markedsrente	Interne investeringsomkostninger er medtaget på baggrund af resultatopgørelsen og omfatter pensionskassens direkte omkostninger i forbindelse med investering. Med hensyn til eksterne investeringer ligger disse stort set alle i fonde, i kapitalforvaltningsaftaler eller i dattersel-	Fordeles på alle medlemmer med markedsrenteprodukter ud fra medlemmets alder og gennemsnitlige depot. Ved det gennemsnitlige depot forstås 0,5 gange henholdsvis depotet primo og depotet ultimo. For medlemmer, der er udtrådt i løbet af året, er det gennemsnitlige depot opgjort som 0,5 gange

Punkt	Metode / datakilde	Fordelingsnøgle
	skaber og dækker de indirekte investeringsomkostninger. Indirekte investeringsomkostninger opgøres i procent af gennemsnitsværdien af investeringerne for hver aktivkategorie for hele året for de investeringer hvor ÅOK beregnes på baggrund af NAV. For visse andre investeringer beregnes deres ÅOK ud fra deres tilsagn jf. henstillingens bilag 2. Noterede aktier Børsnoterede aktier ligger alle i 100 pct. ejede investeringsforeninger, hos NPA, hvor der foreligger regnskab. Der tages udgangspunkt i regnskaberne udarbejdet af NPA som inkluderer omkostningerne til porteføljevaltning, administration, depotgebyrer og handel. NPA opgør en ÅOP i deres Minirapporter for hver forening og danner grundlag for beregningen af ÅOK. Obligationer PBU har obligationer i form af indeks-, nominelle-, High Yield- og emerging market obligationer. Investeringer i <u>Indeks- og nominelle obligationer</u> (Statsobligationer og realkreditobligationer) er administreret hos Nordea og Nykredit. Disse obligationer vurderes at være en hybrid mellem internt og eksternt administrerede obligationer, da obligationerne ligger på vores bøger, men administreres hos Nordea og Nykredit. Da der ikke foreligger en officiel ÅOP for foreningerne, og vi har obligationerne direkte på bøgerne er der anvendt faktiske omkostninger. Investeringer i <u>High Yield obligationer</u> (virksomhedsobligationer) ligger alle i 100 pct. ejede investeringsforeninger,	depotet primo. For medlemmer, der er indtrådt i løbet af året, er det gennemsnitlige depot opgjort som 0,5 gange depotet ultimo.

Punkt	Metode / datakilde	Fordelingsnøgle
	hos Nykredit Portefølje Administration (herefter NPA), hvor der foreligger regnskab. Der tages udgangspunkt i regnskaberne udarbejdet af NPA som inkluderer omkostningerne til porteføljeforvaltning, administration, depotgebyrer og handel. NPA opgør en ÅOP i deres Minirapporter for hvor forening og danner grundlag for beregningen af ÅOK. Investeringer i <u>emerging marked obligationer</u> (statsobligationer fra udlandet) ligger alle i 100 pct. ejede investeringsforeninger, hos NPA, hvor der foreligger regnskab. Der tages udgangspunkt i regnskaberne udarbejdet af NPA, som inkluderer omkostninger til porteføljeforvaltning, administration, depotgebyrer og handel. NPA opgør en ÅOP i deres Minirapporter for hvor forening og danner grundlag for beregningen af ÅOK. Direkte ejede selskaber For de direkte ejede ejendomme og associerede selskaber, hvor aktiverne er kendt på investeringstidspunktet, er de faktiske omkostninger medtaget i investeringsomkostningerne. De omkostninger PBU selv har afholdt medgår i PBU's direkte investeringsomkostninger jf. resultatopgørelsen. De indirekte omkostninger i datterselskaber og associerede selskaber er beregnet på baggrund de direkte omkostninger i selskaberne. De indirekte omkostninger er opgjort med udgangspunkt i bilag 7 i omkostningshenstillingen. Fonde baseret på tilsagn Unoterede aktiver (herunder unoterede aktier, infrastrukturinvesteringer, emerging marked ejendomsfonde og unoterede obligationer) ligger i fonde og er baseret på tilsagn, hvorfor der anvendes	

Punkt	Metode / datakilde	Fordelingsnøgle
	branchens fælles beregnings-satser jf. omkostningshenstillin-gens bilag 2. Omkostningerne for hver enkelt fond beregnes ved at gange satserne på hhv. fondens tilsagn, omreg-net til DKK, såfremt det er en closed-ended fond eller fon-dens NAV såfremt det er en open-ended fond. Fonden's beregningssats er fastsat ud fra den aftalte management fee i fonden samt hvor gam-mel fonden er. For de fonde, hvor den aftalte manage-ment fee og beregningssat-sen ikke stemte én til én er der foretaget interpolering. Særlige forhold der har gjort sig gældende: I december 2022 foretog en infrastrukturfond deres første kald til investering. Til bereg-ning af fondens ÅOK er der derfor foretaget periodisering så det beregnet ÅOK dækker den periode fonden har inve-steret i. En af PBU's ældre Distressed Debt fonde var en forrige funds of funds investering, hvor PBU havde afgivet et samlet tilsagn. Dog blev fon-den lukket helt ned og en del af de resterende aktiver blev overført til en anden fond. Be-løbet der blev overført var ikke det fulde tilsagn, men en andel heraf, hvorfor PBU har anvendt dette som fondens tilsagn, og som fællessatsen er ganget på til beregning af ÅOK. Kick Back Herunder indgår eventuel kick back som modregnes in-vesteringsomkostningerne.	
Investeringsomkostninger gennemsnitsrente	Der gælder samme metoder som beskrevet ovenfor i for-bindelse med "Investerings-omkostninger markedsrente".	De samlede investeringsom-kostninger på gennemsnits-rente inkl. investeringsomkost-ningerne for medlemmernes ufordelte midler bliver fordelt med en andel svarende til, hvor meget det enkelte med-lem's gennemsnitlige depot ²

Punkt	Metode / datakilde	Fordelingsnøgle
		vægter i forhold til alle gennemsnitsrente depoterne.
Mægleromkostninger	Pensionskassen benytter ikke mæglere	
Omkostnings- og risiko-resultat	Pensionskassen har opdelt medlemmerne i omkostnings- og risikogrupper. Resultaterne påvirker derfor ikke medlemmets årlige omkostning.	

Noter til anvendt praksis

1. Risikoforrentningen svarer til den ekstraforrentning egenkapitalen og særlige bonushensættelser har modtaget. Risikoforrentningen udgøres af summen af 0,35 pct. af gennemsnittet af pensionshensættelser (summen af værdien af garanterede ydelser og individuelt bonuspotentiale før forbrug) primo og ultimo året for ordningsgrupper med gennemsnitsrente, 100 pct. af årets omkostningsresultat og 20 pct. af årets positive risikoresultat ekskl. gruppeforsikring. Beløbet, der indgår i ÅOK, er det beløb, der faktisk overføres til egenkapitalen og særlige bonushensættelser. Beløb, der på grund af årets resultat ikke kan overføres til egenkapitalen og særlige bonushensættelser, indgår ikke.

Eventuel tilbagebetaling af skyggekontoen – som er opstået på baggrund af manglende risikoforrentning i tidligere år samt eventuel forrentning af denne - indgår også. Opdelingen af skyggekonto i hvad der vedrører udlæg og hvad der vedrører manglende risikoforrentning er sket ved genberegning af skyggekontoen med opdeling på de enkelte elementer. Ved tilbagebetaling af skyggekonto afdrages først på udlæg. Der har ikke været tilbagebetalt beløb fra skyggekontoen i 2022 vedrørende manglende risikoforrentning.

2. En andel af omkostningerne, som vurderes ikke relevant for opgørelsen af ÅOK og ÅOP, vedrører gruppeliv. Det gælder gruppens andel af investeringsomkostningerne, som opgøres ud fra aktiverne tilhørende gruppen. Tilsvarende afholder gruppeliv en andel af omkostningerne vedrørende risikoforrentning, som også vurderes ikke relevant. Denne andel opgøres forholdsmæssigt baseret på reserven svarende til gruppeliv sammenholdt med gennemsnitsrente. Til sammen udgør disse andele beløbet i post 1c i afstemningsskemaet.
3. Opgørelsen af medlemmernes samlede omkostninger sker for nogle specifikke investeringer på baggrund af branchens fælles beregningssatser. Af de samlede investeringsomkostninger er 10,84% pct. opgjort på baggrund af fælles beregningssatser, mens andelen er 9,41 pct. af de samlede omkostninger i kroner (ÅOK).

Afstemningsskema

Nedenfor vises opgørelsen af ÅOK i 2022

Nr.	Post	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
		Gennemsnits- rente	Markedsrente	I alt
1a	Summen af ÅOK oplyst til medlemmerne			408.998
1b	Summen af ÅOK for medlemskaber op- hørt i 2022			740
1c	Summen af ÅOK for bestande, hvor ÅOK ikke er relevant			19.477
1d	Summen af ikke oplyst ÅOK			36
1	Summen af ÅOK til kunderne			429.251
	Omkostningspost	Gennemsnits- rente	Markedsrente	I alt
2	Administrationsomkostninger	502	57.478	57.980
3	Leje af domicilejendom	0	0	0
4	Mægleromkostninger	0	0	0
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i datterselskaber	0	0	0
6	Administrationsomkostninger hos eks- terne leverandører	0	0	0
7	Omkostninger vedr. SUL-forsikringer			
8	Over- og underskud på administrations- og erhvervsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen	0	0	0
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatop- gørelsen	12.189	112.948	125.138
10	Indirekte investeringsomkostninger i datterselskaber, m.v.	24.436	233.938	258.374
11	Over/underskud på investeringsomkost- ninger som dækkes af basiskapitalen (modregningspost)	0	0	0
12	Investeringsomkostninger, som vedrører basiskapitalen (modregningspost)	-14.461	0	-14.461
13a	Risikoforrentning rente	10.555	0	10.555
13b	Risikoforrentning risikoresultat	4.393	0	4.393
13c	Risikoforrentning omkostningsresultat	-113	-11.646	-11.758
14	Betaling for garanti	0	0	0
15	Omkostnings- og risikoresultat	0	0	0
16	Øvrige omkostninger.	0	0	0
17	Regulering af omkostninger fra foregå- ende år			
18	I alt			430.221
19	Forskel mellem oplyst ÅOK og standard ÅOK (post 1 og 18)			-971

Bemærkninger til afstemningsskemaet

Punkt 1a Dette beløb udgør summen af ÅOK for de medlemskaber, som er fuldt systemunderstøttet og var i kraft ultimo 2022.

Punkt 1b Beløbet vedrører de medlemskaber, der ophørte i 2022.

Punkt 1c Et antal aktuelle gruppelivsordninger med invalidepension, bidragsfritagelse og børnepension får ikke vist ÅOK, da det skønnes ikke at være relevant. Derudover indgår investeringsomkostningerne tilknyttet bonusfonden.

Punkt 1d Et mindre antal medlemskaber er ikke fuldt systemunderstøttede og får derfor ikke oplyst ÅOK. ÅOK for disse medlemmer er opgjort skønsmæssigt.

Punkt 2 Posten indeholder administrations- og erhvervelsesomkostninger, jf. resultatopgørelsen.

Punkt 3 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 4 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 5 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 6 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 7 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 8 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 9 De interne investeringsomkostninger, som er indeholdt i regnskabsposten 2.7 "Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed", er opgjort på gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter i henhold til interne afdelingsregnskaber. Gruppelivs andel af investeringsomkostningerne er indeholdt i gennemsnitsrente.

Punkt 10 Posten vedrører indirekte investeringsomkostninger, som ikke indgår i regnskabspost 2.7 Der henvises til punktet i anvendt praksis vedrørende "Investeringsomkostninger i markedsrente".

Punkt 11 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 12 Posten indeholder basiskapitalens andel af indirekte investeringsomkostninger (Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen i alt og indirekte investeringsomkostninger i fonde mv.) og opgøres som forholdsmæssig andel af den gennemsnitlige basiskapital og de gennemsnitlige pensionsmæssige hensættelser tillagt basiskapitalen.

Punkt 13a Risikoforrentning, der vedrører renteresultatet.

Punkt 13b Risikoforrentning, der vedrører risikoresultatet eksklusive gruppeforsikring.

Punkt 13c Risikoforrentning, der vedrører omkostningsresultatet.

Punkt 14 Selskabet anvender ikke betaling for garanti.

Punkt 15 Omkostnings- og risikoresultatet indgår ikke i de samlede omkostninger, og det oplyses ikke, da pensionskassen har opdelt medlemmerne i risiko- og omkostningsgrupper. Medlemmerne betaler således alene de faktiske omkostninger.

Punkt 16 Posten er ikke relevant for pensionskassen.

Punkt 17 Posten anvendes ved opgørelsen pr. 2023.

Punkt 18 Differencen mellem ÅOK på bestandsniveau og ÅOK summeret pr. medlemskab skyldes, at opgørelsen pr. medlemskab indeholder ændringer sket efter årsafslutningen for 2022. Af samme årsag er der difference mellem de depoter, der indgår i ÅOK-beregningerne, og de depoter, der er anvendt ved regnskabsopgørelsen.

Der kan forekomme afrundinger undervejs, hvorfor der kan være mindre forskelle mellem anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Beregning af årlige omkostninger i procent er foretaget som medlemmets samlede Årlige Omkostning i Kroner i procent af depotet ultimo året.

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Sune Adam Wilhelm Alexander Schackenfeldt

Client Signer

På vegne af: PBU – Pædagogernes Pension

Serienummer: 1be7be77-1afd-4fb3-ac38-c3cfa07f145e

IP: 148.64.xxx.xxx

2023-05-16 11:46:53 UTC

Lars Rhod Søndergaard

EY Signer

På vegne af: EY Godkendt Revisionspartnerselskab

Serienummer: 30b7573c-a2a0-46ac-bc57-2faebed6e490

IP: 145.62.xxx.xxx

2023-05-16 13:05:40 UTC

Thomas Hjortkjær Petersen

EY Signer

På vegne af: EY Godkendt Revisionspartnerselskab

Serienummer: 88470239-a9a6-49b5-95ab-0d41bd03fd33

IP: 2.111.xxx.xxx

2023-05-16 15:16:47 UTC

Penneo dokumentnøgle: GSB03-SMLX8-7LOSD-1OLT3-N8SNM-5CI4H

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempet med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser i indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: <https://penneo.com/validator>